

PATVIRTINTA

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto
ligoninės Kauno klinikų generalinio
direktoriaus 2022 m. gruodžio 30 d.
įsakymu Nr. V-(1.4E)-1273
Priedas Nr. 2

PRINCIPŲ DETALIZACIJA

PRINCIPAS	APRAŠYMAS (pagrindiniai požymiai)
<p>SKAIDRUMAS, NEŠALIŠKUMAS IR NULINĖ TOLERANCIJA KORUPCIJAI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informacija apie pirkimus turi būti viešinama atsižvelgiant į VPI nustatytus reikalavimus bei užtikrinant Kauno klinikų interesus. Be kita ko, pirkimo metu tiekėjams turi būti užtikrinamas pirkime atliekamų veiksmų (priimamų sprendimų), paaiškinimų apie pirkimo procesą ir su juo susijusias procedūras viešumas (atskleidimas), išskyrus, kai toks atskleidimas pažeistų tiekėjų teisę į konfidencialios informacijos apsaugą ar iškreiptų konkurenciją. ➤ Pirkimo procedūros, sutarties sudarymas ir vykdymas turi būti vykdomas tiksliai ir nuosekliai laikantis VPI ir pirkimo dokumentuose nustatytų procedūrų ir reikalavimų. ➤ Pirkimo metu priimami sprendimai ir atliekami veiksmai turi būti išdėstomi aiškiai ir konkrečiai nurodant tokių sprendimų ir (arba) veiksmų priežastis, teisinį ir faktinį pagrindą, t. y. turi būti pagrindžiami, motyvuojami, sudarant galimybę tiekėjams patikrinti priimtus sprendimus, atliktus veiksmus, juos ginčyti. ➤ Pirkimus darbuotojai atlieka nešališkai, t. y. objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamiesi visų tiekėjų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principais. ➤ Darbuotojams, vykdančioms ar inicijuojantiems pirkimus, taikomos darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo taisyklės, kuriomis vadovaujantis užtikrinamas tinkamas interesų konfliktų valdymas, numatytos priemonės joms išvengti, įgyvendinami priimamų sprendimų nešališkumo, skaidrumo, viešumo principai, formuojama korupcijai atspari aplinka. ➤ Tiekėjai skatinami laikytis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų tiekėjų etikos kodekse įtvirtintų veiklos principų.
<p>LYGIATEISIŠKUMAS, NEDISKRIMINAVIMAS IR ABIPUSIS PRIPAŽINIMAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pirkimų metu turi būti taikomos vienodos sąlygos lygiaverčiams tiekėjams, darbams, prekėms ir paslaugoms. ➤ Pirkimo dokumentų sąlygos turi būti formuojamos ne jas pritaikant konkrečiam tiekėjui ar tiekėjų grupei, bet sudarant galimybes pirkime dalyvauti potencialiems tiekėjams, iš esmės pajėgiems ir kompetentingiems įvykdyti viešojo pirkimo-pardavimo sutartį. ➤ Vienodose faktinėse situacijose turi būti siekiama priimti vienodus sprendimus visų pirkimo dalyvių atžvilgiu. ➤ Vykdamas pirkimo sutartį turi būti laikomasi sutarties bei VPI reikalavimų, įskaitant viešųjų pirkimų principus. Po sutarties sudarymo, su pirkimo laimėtoju nesiderama dėl pirkimo sutarties projekto sąlygų, nekeičiama bendroji kvietimo dalyvauti pirkime schema ir nekeičiamos esminės pirkimo sąlygos, ypač, jei tai sąlygos, kurios buvo nustatytos pirkimo dokumentuose ir dėl kurių būtų patvirtintas kitas tiekėjas.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vertinant prekių ir paslaugų atitiktą pirkimo reikalavimams atitinkama prekė arba paslauga negali būti laikoma netinkama tik todėl, kad ji gaminama arba teikiama ne Lietuvoje. Jeigu paslauga teikiama arba preke prekiaujama vienoje ES valstybėje narėje, ji turi būti pripažįstama atitinkanti tuos reikalavimus, kurie yra keliami tokiai prekei arba paslaugai vietos rinkoje (Lietuvoje), ypač kai tam tikri reikalavimai yra nustatyti bei suvienodinti visoje ES. Be to, pirkimų metu turi būti taikomos vienodos sąlygos trečiųjų šalių, pasirašiusių Pasaulio prekybos organizacijos sutartį dėl viešųjų pirkimų ir kitus tarptautinius susitarimus, valstybių narių tiekėjams, darbams, prekėms ir paslaugoms. ➤ Nustatant tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus turi būti pripažįstami kitos valstybės narės institucijų išduoti kvalifikaciją liudijantys dokumentai, pažymėjimai ar vadinamosios tiekėjo sąžiningumo deklaracijos, draudžiama nustatyti išimtinai su nacionaline priklausomybe susijusius kvalifikacijos reikalavimus.
<p>PROPORCINGUMAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rengiant viešojo pirkimo dokumentus ir nustatant viešojo pirkimo sąlygas, įskaitant, tiekėjų kvalifikacijos bei techninės specifikacijos reikalavimus, pasiūlymų vertinimo kriterijus, viešojo pirkimo-pardavimo sutarties sąlygas, turi būti įvertinama ar: (i) taikoma priemonė tinkama tikslui pasiekti; (ii) taikoma priemonė būtina tikslui pasiekti, kas reiškia, kad negalima jokia kita priemonė, kuri mažiau ribotų tam tikrą laisvę. ➤ Reikalavimai tiekėjams turi būti proporcingi pirkimo objektui ir apimčiai. Pirkime turi būti įsitikinta keliamų kokybės reikalavimų pirkimo objektui ar tiekėjo kvalifikacijai reikalingumu ir proporcingumu. ➤ Nustatant ir taikant pirkimų vykdymo procedūras turi būti išlaikomas optimalus santykis tarp resursų (finansinių, laiko, žmogiškųjų ir pan.) naudojimo ir tikėtino (siektino) rezultato (efekto), taikant šias procedūras tiek, kiek toks pasirinkimas yra galimas ir neprieštarauja teisės aktams. ➤ Nustatant techninės specifikacijos sąlygas turi būti įvertinama, ar itin išsamūs techninės specifikacijos reikalavimai (nebūtinai pritaikyti vienam tiekėjui, tačiau dėl savo detalumo reikšmingai apribojantys tiekėjų galimybes dalyvauti viešajame pirkime) yra būtini norint pasiekti pirkimu siekiamus tikslus. ➤ Vykdam pirkimą ir sutartį turi būti vengiama pernelyg formalių veiksmų.
<p>RACIONALUS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vykdam pirkimų procedūras turi būti siekiama panaudoti pirkimui skirtas lėšas ekonomiškai, efektyviai ir naudingai, t. y. racionaliai. Šiuo tikslu turi būti siekiama, kad pirkime išleidžiamų pinigų suma atitiktų optimalų perkamo objekto kainos ir kokybės santykį (būtų gauta „vertė už pinigus“ (lot. „quid pro quo“)). ➤ Perkamos prekės, paslaugos arba darbai turi atitikti ne bet kieno ir ne bet kokius, o Kauno klinikų poreikius konkrečiu momentu. ➤ Pirkimo metu turi būti siekiama įgyti pirkimo objektą ir sudaryti viešo pirkimo sutartį geriausiomis ir palankiausiomis pirkimo vykdymo metu egzistuojančiomis rinkoje sąlygomis. T. y. turi būti stebimos tendencijos pirkimų srityje, reaguojama į pokyčius, vadovaujamosi gerąja praktika, stebimi bei vertinami inovatyvūs siūlomi sprendiniai rinkoje ir pan., siekiama pasirinkti deramą pirkimo būdą ir metodus, užtikrinti konkurencingą ir pagrįstą perkamo objekto kainą, nustatyti palankias Kauno klinikoms esmines sutarties sąlygas, kurios sudarytų sąlygas suvaldyti sutarties vykdymo metu galinčią kilti riziką (kokybės

	<p>vadybos, finansavimo, atsiskaitymo, garantijų suteikimo ir t. t.), tam, kad būtų įgyvendintas pirkimo efektyvumas, siekiant įgyti tinkamą objektą.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Atsižvelgiant į pirkimo objektą, turi būti vertinamos galimybės vykdyti pirkimą per CPO, t. y. kiek įmanoma, pirkimai vykdomi per CPO. ➤ Siekiant užtikrinti Kauno klinikų interesus, pirkimuose skatinamos derybės su tiekėjais teisės aktų leidžiamoje apimtyje. ➤ Racionalaus lėšų panaudojimo tikslu, turi būti užtikrinamas ne tik laimėtojo parinkimas, bet ir dėmesingas viešojo pirkimo sutarties vykdymas ir jo (laimėtojo) priežiūra. ➤ Tiek, kiek neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, pirkimų procesai turi būti nuolat tobulinami taip, kad užtikrintų didžiausią efektyvumą ir geriausio rezultato pasiekimą.
KONKURENCINGUMAS	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vykdamas pirkimus turi būti atliekama konkurencingų pasiūlymų paieška ir palyginimas, neturi būti nepagrįstai ribojama tiekėjų galimybė dalyvauti pirkime, sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos konkretiems tiekėjams, tam tikram tiekėjui suteikiama daugiau teisių negu kitiems, t. y. sudaromos nelygios ūkio subjektų galimybės (detaliau žr. lygiateisiškumo, nediskriminavimo principus, kurių požymiai iš dalies atitinka ir taikytini),
APLINKOS APSAUGOS, SOCIALINĖS IR DARBO TEISĖS ĮSIPAREIGOJIMŲ LAIKYMASIS (SOCIALINIS ATSAKINGUMAS)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vykdamas pirkimus turi būti siekiama ne tik nusipirkti tai, ko reikia, bet ir elgtis socialiai atsakingai. T. y. viešųjų pirkimų procese turi būti siekiama užtikrinti socialinę atsakomybę ir socialinių aspektų įgyvendinimą, o socialinė atsakomybė turėtų apimti tokias sritis kaip: darbo teisės reikalavimai (minimalaus darbo užmokesčio užtikrinimas, saugi darbinė aplinka, sveikatos apsauga), žmogaus teisių apsauga (vaikų ir priverstinio darbo draudimas, asociacijų laisvė), aplinkosauga (ribotų išteklių atsakingas naudojimas, aplinkos monitoringas, ekologijos skatinimas), verslo etika (sąžininga konkurencija, antikorupcija, interesų konfliktų draudžiamumas) ir pan. ➤ Pirkimo procedūrų etapuose turėtų būti siekiama vykdyti aplinkos, socialinės ir darbo teisės nuostatų laikymosi kontrolę, taikant bendruosius principus, kuriais reglamentuojamas dalyvių pasirinkimas ir sutarčių skyrimas, taikant pašalinimo kriterijus ir įgyvendinant nuostatas, susijusias su pasiūlyta neįprastai maža kaina. Atitinkamai siekiama aplinkos apsaugos, socialinių, darbo teisės nuostatų laikymąsi tikrinti (i) apibrėžiant bendruosius tiekėjų atrankos ar pasiūlymų vertinimo principus, įskaitant reikalavimus dėl tiekėjų pašalinimo, neįprastai mažos pasiūlytos kainos pagrindimo, techninių specifikacijų, ir (arba) (ii) nustatant sutarties vykdymo sąlygas.
ŽALIŲJŲ PRIKIMŲ VYKDYMAS	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vykdamas pirkimus turi būti siekiama įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, darančių kuo mažesnę žalingą poveikį aplinkai viename, keliuose ar visuose prekės, paslaugos ar darbo gyvavimo ciklo etapuose, nustatant aplinkos apsaugos kriterijus. Turi būti siekiama vykdyti pirkimus, mažinančius atliekų ir taršos susidarymą, skatinančius klimatą tausojančius sprendimus, naudoti atsinaujinančius energijos išteklius ir t.t. ➤ Aplinkos apsaugos kriterijus turi būti siekiama nustatyti (i) rengiant technines specifikacijas ir (ar), (ii) nustatant minimalius tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ar kvalifikacinės atrankos kriterijus ir (ar), (iii) pasiūlymų vertinimo kriterijus ir (ar), (iv) pirkimo sutarties vykdymo sąlygas.